

bodily injury or death to a person and form significant material harm. At the present stage, in the absence of a basic law on weapons, in practice, there are certain problems with the qualification of the acts of persons as the illegal manufacture of ammunition, explosives and explosive devices. The article presents the concepts and types of these elements of the forensic characteristics of a crime under Art. 263-1 of the Criminal Code of Ukraine. The classification of ammunition, explosives and explosive devices makes it possible to differentiate a specific object as the subject of a crime under Art. 263-1 of the Criminal Code of Ukraine, to determine its forensically significant properties and characteristics.

Particular attention is paid to traces that appear at the site of careless handling of ammunition, explosives and explosive devices. To inspect the sites of these incidents, it is imperative to involve specialists in ballistics, explosives specialists, as well as other persons with special knowledge in the field of ballistics and explosives. The presence of these specialists also ensures the safety of other participants in this investigative action.

Ammunition, explosives and explosive devices as objects of criminal assault have a close relationship with the personality of the offender, the method of committing a criminal offence and the pattern of traces. Therefore, the establishment of the objects of criminal encroachment and their study allow you to correctly select the methods, techniques and means of investigation, determine the optimal sequence of investigative actions, and also properly ensure the investigation of a crime under Art. 263-1 of the Criminal Code of Ukraine.

The article concludes with the importance of ammunition, explosives, and explosive devices for establishing the elements of a forensic characterization of a crime under Art. 263-1 of the Criminal Code of Ukraine, and the need to use the special knowledge of experts involved in the relevant criminal proceedings.

Key words: ammunition, explosives, explosive devices, weapons, illegal manufacture of ammunition, explosives, explosive devices, explosive expertise.

DOI: <https://doi.org/10.33994/kndise.2023.68.15>
УДК 343.98

Олексій Олексійович Степанченко
доктор юридичних наук,
професор кафедри обліку, аналізу і аудиту

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2742-6813>
E-mail: stepanchenko.o.o@op.edu.ua

*Інститут економіки та менеджменту
Національного університету «Одеська політехніка»*

ДЕЯКІ ПИТАННЯ РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ДОМАШНІМ НАСИЛЬСТВОМ

У статті розглянуті проблемні питання розслідування злочинів, пов'язаних з домашнім насильством. Проаналізована практика Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду щодо поняття систематичності

домашнього насильства. Розкриті деякі особливості допиту жертв домашнього насильства, а саме – жінок та неповнолітніх осіб. Запропоновано певні зміни у ст. 354 Кримінального процесуального кодексу України.

Ключові слова: домашнє насильство, розслідування, доказування, систематичність, потерпілий, допит, домашнє кібернасильство.

Постановка проблеми. Проблема подолання проявів насильства у сім'ї є актуальним питанням, що гостро стоїть перед нашою державою та її громадянами. На жаль, не зважаючи на сучасні наукові дослідження та численні спроби суспільства у подоланні домашнього насильства, проблема попередження та розслідування зазначеного злочину залишається не вирішеною, а механізм реагування потребує вдосконалення. Специфіка сімейних відносин тягне за собою високу латентність злочину та певну протидію розслідування зі сторони жертв злочину. Варто зауважити, що домашнє насильство займає лідируючу позицію серед соціальних проблем. Злочинна поведінка в сімейно-побутовій сфері завдає відчутної шкоди суспільству через її значну поширеність. У контексті небезпеки, яку являє собою насильство в сім'ї та масштабів його впливу, увагу заслуговує той факт що, навіть у разі спрямовання насильницьких дії лише на одну людину, всі інші члени сім'ї також стають свідками насильства, що несе необоротні психологічні наслідки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема розслідування, запобігання та протидії домашньому насильству перебуває у центрі уваги таких науковців, як Н. М. Ахтирська, В. П. Бахін, А. Б. Блага, О. В. Бойко, В. К. Весельський, А. Ф. Волобуєв, В. І. Галаган, В. Г. Гончаренко, О. І. Краснова, Т. П. Матюшкова, А. С. Метіль, С. О. Павлиш, М. В. Салтєвський, М. Я. Сегай, Ю. М. Слухаєнко, В. В. Тіщенко та інші.

Формулювання цілей. Метою статті є розкрити деякі особливості розслідування кримінальних правопорушень, передбачених ст. 126⁻¹ (Домашнє насильство) Кримінального Кодексу України (далі – КК України), сформулювати певні рекомендації для оптимізації процесу розслідування та профілактики зазначеного злочину.

Виклад основного матеріалу. Домашнє насильство – одна з найбільш поширених, травмуючих та важких життєвих ситуацій. Це комплексна проблема, наслідки якої можуть бути дуже серйозними як для окремих людей, так і для суспільства в цілому. Домашнє насильство найчастіше зазнають найбеззахисніші категорії громадян: жінки, діти, літні люди та інваліди, рідше – чоловіки.

Слід зазначити, що, згідно до ст. 126⁻¹ КК України, домашнє насильство – це умисне систематичне вчинення фізичного, психологічного або економічного насильства щодо подружжя чи колишнього подружжя або іншої особи, з якою винний перебуває (перебував) у сімейних або близьких відносинах, що призводить до фізичних або психологічних страждань, розладів здоров'я, втрати працездатності, емоційної залежності або погіршення якості життя потерпілої особи [1, ст. 126⁻¹].

Отже, законодавець передбачив відповідальність за систематичне домашнє насильство. Одним зі складних питань на практиці залишається тлумачення поняття «систематичність» та її доказування.

Так, відповідно до трактування М. І. Хавронюка і О. О. Дудорова, систематичність означає постійну повторюваність тождних чи схожих дій (чи бездіяльностей), кожна з яких сама по собі може створювати враження незначної, але в сукупності вони впливають на потерпілу особу надзвичайно негативно, інтенсивність цього впливу може залежати як від ступеня агресивності кожного окремого діяння, так і від кількості [2].

У постанові Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду (далі – ККС ВС) від 25 лютого 2021 у справі № 583/3295/19 зазначено наступне: Словосполучення «систематичне вчинення фізичного, психологічного або економічного насильства» описує діяння. Закінченим кримінальне правопорушення вважається з моменту вчинення хоча б однієї із трьох форм насильства (фізичного, психологічного чи економічного) втретє, у результаті чого настав хоча б один із вказаних в законі наслідків. При цьому не має значення, чи було відображено в адміністративному протоколі поліції, в обмежувальному приписі чи в іншому документі факт перших двох актів насильства. Факт документування має значення для доказування систематичності, але не більше ніж інші передбачені законом докази [3].

У постанові ККС ВС від 21 грудня 2021 року у справі № 236/2450/20 викладено, що на стороні обвинувачення лежить обов'язок довести систематичність вчинення насильства, тобто повторюваність його епізодів протягом певного часу. Для цього вона може надати відповідні докази систематичності домашнього насильства, у тому числі, але не виключно, підтвердження притягнення особи до адміністративної відповідальності за вчинення правопорушення, передбаченого статтею 173-2 КУпАП [4].

Таким чином, будь-які попередні епізоди домашнього насильства входять до предмету доказування обвинувачення за статтею 126⁻¹ КК України і докази, що стосуються цих епізодів, є належними, оскільки стосуються обставин, що підлягають доказуванню у кримінальному провадженні [4].

Зокрема Касаційним кримінальним судом у складі Верховного Суду зазначено, що враховуючи характер злочину, передбаченого статтею 126⁻¹ КК, який за визначенням включає ознаку систематичності і повторюваності, окремі епізоди такого насильства можуть не утворювати окремого злочину, а становлять продовження домашнього насильства у значенні статті 126⁻¹ КК [4].

Слід зазначити, що у 2017 році був прийнятий Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», який визначає організаційно-правові засади запобігання та протидії домашньому насильству, основні напрями реалізації державної політики у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, спрямовані на захист прав та інтересів осіб, які постраждали від такого насильства [5].

Зазначеним законом визначено чотири форми домашнього насильства: фізичне, сексуальне, психологічне та економічне насильство [5, ст. 1].

Як показує практика, існують певні труднощі, пов'язані з отриманням доказів у справах про домашнє насильство, для яких характерна

відсутність або невелика кількість свідків, відсутність повного обліку фактів насильства в минулому (правоохоронними органами або медичними установами), а також використання правопорушниками форм насильства, які важко задокументувати як доказ чи довести у суді.

Доволі багато зазначених труднощів може виникнути під час доказування факту застосування психологічного насильства. Така форма насильства присутня практично в усіх випадках домашнього насильства. На відміну від інших форм, психологічне є менш очевидним, ніж, наприклад, фізичне чи сексуальне, його складніше виявити і визначити.

Фізичне насильство передбачає нанесення тілесних ушкоджень, а психологічне насильство, в свою чергу, калічить душу і шкодить психологічному розвитку та самооцінці особистості. Не дивлячись на це, психологічне насильство ніде не реєструється, облік таких випадків не ведеться. У зв'язку з цим можна дійти висновку, що законодавець надає психологічному насильству другорядне значення.

Складність профілактики психологічного насильства в сім'ї обумовлена як труднощами виявлення причин та умов скоєння зазначеного злочину, так і недосконалістю її методик, загальним рівнем організації профілактичної діяльності.

Одним з рішень на користь покращення ситуації, що пов'язана з психологічним насильством, є розвиток такого напрямку як сімейна медіація. Її функції виконують сімейні психологи та консультанти, представники органів опіки та піклування, комісії у справі неповнолітніх. Психологічна допомога у сфері сімейних відносин є оптимальною на ранніх стадіях конфліктів, щоб не доводити суперечки до суду.

Практика свідчить, що вдосконалення процесу розслідування злочинів, пов'язаних з сімейним насильством, вбачається одним з найважливіших кроків, що можуть наблизити нашу державу до бажаного результату в боротьбі й протидії зазначеному злочину.

Можна погодитися з думками деяких дослідників про те, що найважливішим убачається початковий етап розслідування, оскільки саме він передбачає комплекс процесуальних і не процесуальних дій, які безпосередньо впливають на майбутній очікувальний результат слідчої діяльності – завершення повного й неупередженого розслідування у встановлені законом строки та визначеної процедури [6, с. 331].

Ю. В. Кузьменко влучно зазначає, що першою, хто виїжджає на виклики з домашнього насильства, є патрульна поліція. Поліція отримує повідомлення на лінію 102, приймає повідомлення з національної гарячої лінії з попередження домашнього насильства, торгівлі людьми та гендерної дискримінації чи з інших джерел та організовує виїзд патрульної бригади на місце правопорушення [7, с. 99].

Як правило, до чергової частини поліції про бійку чи скандал повідомляють або сама потерпіла особа, або її сусіди. Після прибуття на місце події працівники поліції, виявивши факт нанесення побоїв, повинні його зафіксувати, однак, на жаль, як показує практика, існують випадки, коли співробітники не вживають жодних заходів для закріплення слідів злочину, оскільки

доволі часто наступної доби потерпіла відмовляється притягувати винного до відповідальності.

Такі дії працівників правоохоронних органів призводить до того, що насильство в сім'ї продовжується і може призвести до вчинення більш тяжкого злочину. Непоодинокими є випадки, коли кривдник не розраховує силу і вбиває жертву, або ж, жертва сама вчиняє злочин.

Деякі дослідники згаданої проблеми наголошують, що методика розслідування вбивств, скоєних у зв'язку з домашнім насильством, дещо схожа з методикою розслідування умисних вбивств, відмінність убачається насамперед у криміналістичній характеристиці цих злочинів. У зв'язку із цим у працівників правоохоронних органів виникають труднощі під час їх розкриття й розслідування. Складність проведення досудового розслідування таких злочинів пов'язана з невизначеністю складових системи криміналістичної характеристики, відсутністю загального алгоритму розслідування тощо [8, с. 118].

Як нам видається, одною з важливих проблем під час розслідування злочинів, пов'язаних із домашнім насильством, є складнощі зі встановленням психологічного контакту слідчого з потерпілою особою. Пропонуємо розглянути особливості встановлення психологічного контакту з двома категоріями потерпілих від домашнього насильства – жінки та неповнолітні особи.

Для встановлення психологічного контакту з жінками необхідно, з одного боку, виявляти до них співчуття, з іншого – утримувати їх на позиції необхідності притягнення винного до кримінальної відповідальності. Для цього слід використати приклади із судово-слідчої практики, пояснюючи, що наступного разу вона може не вижити від застосовуваного щодо неї насильства. Щоб заспокоїти жінку і дізнатися про обставини, які мають значення для справи, необхідно роз'яснити потерпілій особі, що вона не залишиться наодинці зі своєю проблемою, у разі потреби, отримає тимчасовий притулок для безпечного розміщення, буде мати можливість безоплатно отримати психологічну та медичну допомогу.

Що стосується допиту неповнолітнього свідка або потерпілого, згідно до, п. 1, ч. 5 ст. 354 Кримінально процесуального кодексу України (далі – КПК України, допит малолітнього свідка і, за розсудом суду, неповнолітнього свідка проводиться в присутності законного представника, педагога чи психолога, а за необхідності – лікаря. Допит малолітнього або неповнолітнього потерпілого проводиться з дотриманням правил, передбачених цією статтею [9, ст. 354].

Допит неповнолітніх жертв домашнього насильства має свою специфіку, яка зумовлена віковими особливостями, своєрідністю психології дітей та підлітків. Важливе тактичне значення має вибір особи, яку слід запросити до участі у допиті. Одні неповнолітні охоче дають свідчення у присутності педагога, якого добре знають, інші – у присутності педагога з іншої школи. Педагога слід проінструктувати, як треба поводитись у процесі допиту.

Слідчій практиці відомі випадки, коли особи, запрошені для участі у допиті, неправильно зрозумівши свої завдання, перехоплювали ініціативу у

слідчого та, не маючи професійної підготовки, зривали допит. Хлопчиків бажано допитувати за участю педагогів-чоловіків, а дівчаток – педагогів-жінок. Перед допитом важливо з'ясувати у неповнолітнього, у присутності кого він хотів би бути допитаним.

Специфіка допиту неповнолітнього проявляється також, зокрема у підготовці допиту, обстановці, у якій він проводиться; у формі питань, що ставляться неповнолітньому. Слідчий, готуючись до нього, окрім вивчення загальних питань, вивчає середовище, в якому живе та виховується неповнолітній потерпілий, з'ясовує, хто розмовляв з неповнолітнім і чи рекомендував йому, як поводитись на допиті, чи пропонувала йому дати неправдиві свідчення.

Допит має вестись у формі розмови, мовою, яка є доступною для допитуваного. Допит варто проводити у формі постановки питань, виходячи з того, що неповнолітній навряд чи зможе надати свідчення у формі вільної розповіді. Деякі помилки або неточності у показах неповнолітніх можуть статися через невмілий допит.

На нашу думку, необхідно доповнити ч. 1 ст. 354 КПК України, зробивши обов'язковою присутність психолога під час допиту неповнолітнього свідка або потерпілого. Неповнолітні, навіть за наявності на них слідів насильницьких дій, неохоче повідомляють відомості про скоєний злочин саме через те, що насильницькі дії щодо них відбуваються постійно, і вони бояться злочинця, бояться посилення «покарання» з боку своїх родичів за надання правдивих свідчень. Залучення до допиту фахівців, знайомих із психологічними особливостями дітей, які постраждали від насильства, дозволяє слідчому зібрати більше інформації про злочин та, водночас, уникнути заподіяння дитині додаткової психічної травми внаслідок неправильної організації допиту.

На нашу думку, важливою і показовою для комплексного підходу до боротьби з домашнім насильством є рішення Європейського суду з прав людини (далі ЄСПЛ) по справі «Володіна проти Росії».

Заявниця скаржилася на те, що національні органи влади не змогли забезпечити їй належного захисту від кібернасильства (публікація інтимних фото без згоди, переслідування та видавання себе за іншу особу), а також забезпечити проведення ефективного розслідування цих дій [10].

ЄСПЛ дійшов висновку, що насильство в Інтернеті, або кібернасильство, тісно пов'язане з насильством в режимі офлайн, або «реальним» насильством, і його слід розглядати як ще одну грань комплексного явища домашнього насильства [10].

Суд зазначає, що кіберпереслідування в даний час визнається як аспект насильства щодо жінок та дівчат і може приймати різноманітні форми, такі як кіберпорушення приватного життя, отримання, обмін й обробка інформації та образи, в тому числі інтимні. У контексті домашнього насильства інтимні партнери часто є ймовірними винуватцями актів кіберпереслідування [10].

Суд також наголошує, що державні органи несуть відповідальність за надання належних заходів захисту постраждалим від домашнього

насильства у формі ефективного стримування від серйозних порушень їхньої фізичної та психологічної недоторканності [10].

У зв'язку з цим, як нам здається, у нашій країні має бути переглянуто чинне законодавство на предмет наявності заходів, передбачених Будапештською та Стамбульською конвенціями. Враховуючи швидкість розвитку кіберпростору, має бути створена та ефективно застосована система покарання за всі форми домашнього насильства, у тому числі і кібернасильства. На нашу думку, необхідно на законодавчому рівні закріпити поняття та визначити відповідальність за зазначене правопорушення.

Висновки. Однак, не дивлячись на існування проблеми, наша держава робить величезні кроки у напрямку боротьби з домашнім насильством. Так, 1 листопада 2022 року набула чинності для України Конвенція Ради Європи про запобігання насильству щодо жінок і домашньому насильству (Стамбульська конвенція), яку Верховна Рада України ратифікувала 20 червня 2022 року. Але, на превеликий жаль, в країні все ще існують проблеми домашнього насильства, які потребують вирішення: складності доказування факту психологічного насильства; висока латентність злочину; невміння працівників правоохоронних органів налагодити психологічний контакт з потерпілими; недостатня увага, що приділяється безпеці жертви; існування гендерних стереотипів, присутніх на всіх рівнях правоохоронної та судової систем; недовіра жертв домашнього насильства до правоохоронних органів.

Виділено такі основні напрямки вирішення зазначених проблем:

1. Необхідно створювати систему підготовки (учбову програму) для співробітників правоохоронних органів (включаючи судово-медичний персонал), судових органів (судді та прокурори), яка буде включати в себе базову підготовку з таких тем, як характеристики домашнього насильства, причини та наслідки, стереотипи; початкову професійну підготовку (наприклад, надання інструментів для розпізнавання та врегулювання кризових ситуацій, а також для покращення якості підтримки, що надається особам, які пережили насильство).

2. Важливо підвищувати рівень поінформованості населення щодо методи боротьби з домашнім насильством (у тому числі, використовуючи соціальні мережі). Висвітлення зазначеної проблеми у регіональних засобах масової інформації відрізняється тим, що увага до цього питання проявляється лише у тому разі, коли вона має характер яскраво вираженого негативного соціального відхилення. А допомога, що надається жертвам насильства, не відповідає потребам постраждалих. Система цієї допомоги вимагає ґрунтовного доопрацювання. Для захисту жертв домашнього насильства пропонуємо створити єдину загальнодоступну інтернет-платформу з інформацією про всі послуги з підтримки та реабілітації, що надаються в Україні (включаючи відомості про кризові центри, притулки).

3. Варто усунути прогалини у законодавстві, такі як, наприклад, відсутність поняття та відповідальності за домашнє кібернасильство.

Підсумовуючи викладені у статті положення, слід зробити висновок, що необхідною умовою ефективної боротьби зі злочинами, пов'язаними з

домашнім насильством, є високий рівень організації та діяльності слідчого апарату правоохоронних органів, впровадження у слідчу практику наукових методів розслідування. Це зумовлює подальше вдосконалення теоретичної бази розкриття та розслідування злочинів, пов'язаних із домашнім насильством, на основі ретельного аналізу слідчої та судової практики та використання сучасних досягнень юридичних наук.

Таким чином, проблема домашнього насильства може бути вирішена у нашій країні лише спільними зусиллями громадських та державних структур. Їхня взаємодія необхідна як для підготовки працівників правоохоронних органів, так і для роз'яснення правової основи домашнього насильства його жертвам.

Перелік посилань

1. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14/conv#n3426>
2. Дудоров О. О., Хавронюк М. І. Відповідальність за домашнє насильство і насильство за ознакою статі (науково-практичний коментар новел Кримінального кодексу України). Київ. Ваіте, 2019. 288 с.
3. Постанова Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду від 25 лютого 2021 р. Справа № 583/3295/19. Провадження 51-6189км20 URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95213443>
4. Постанова Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду від 21 грудня 2021 р. у Справа № 236/2450/20 Провадження 51-2306км21 URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/102342476>
5. Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України від 07.12.2017 № 2229-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19/conv#n6>
6. Пчеліна О. В. Перспективність побудови методики розслідування домашнього насильства. *Юридичний науковий журнал*. 2020. No 4. С. 330–332.
7. Кузьменко Ю. В. Адміністративна діяльність Національної поліції: протидія та запобігання домашньому насильству.

References

1. Criminal Code of Ukraine dated April 5, 2001 No. 2341-III. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14/conv#n3426> (in Ukrainian).
2. Dudorov, O. O., Khavroniuk, M. I. (2019) Responsibility for domestic violence and gender-based violence (scientific and practical commentary on the novelties of the Criminal Code of Ukraine) Kyiv. 288 p. (in Ukrainian).
3. Resolution of the Criminal Court of Cassation as part of the Supreme Court dated February 25, 2021. Case No. 583/3295/19. Proceedings 51-6189km20 Retrieved from: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95213443> (in Ukrainian)
4. Resolution of the Criminal Court of Cassation as part of the Supreme Court of December 21, 2021 in Case No. 236/2450/20 Proceedings 51-2306km21 Retrieved from: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/102342476> (in Ukrainian).
5. On preventing and countering domestic violence: Law of Ukraine dated 07.12.2017 No. 2229-VIII. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19/conv#n6> (in Ukrainian).
6. Pchelina, O. V. (2020) Prospects of building a method of investigating domestic violence. *Legal scientific journal*. No. 4. P. 330-332. (in Ukrainian).
7. Kuzmenko, Yu. V. (2019). Administrative activities of the National Police: countering and preventing domestic violence. *Сarpa-*

- Прикарпатський юридичний вісник, 2 (27), 2019, 99–102.
8. Шаповал К. А. Визначення поняття та структури криміналістичної характеристики вбивств, учинених у зв'язку з домашнім насильством. *Право і безпека*. 2020. № 1 (76). С. 118 – 121.
9. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
10. «Володіна проти Росії» від 14 вересня 2021 року № 40419/19 URL: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-211794>
- thian Legal Bulletin*. 2 (27). P. 99-102. (in Ukrainian).
8. Shapoval, K. A. (2020) Definition of the concept and structure of the forensic characteristics of murders committed in connection with domestic violence. *Law and security*. No. 1 (76). P. 118-121. (in Ukrainian).
9. Criminal Procedure Code of Ukraine: Law of Ukraine dated 04.13.2012 No. 4651-VI. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (in Ukrainian).
10. «Volodina v. Russia» dated September 14, 2021 No. 40419/19 Retrieved from: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-211794> (in English)

SOME ISSUES OF CRIMES INVESTIGATION RELATED TO DOMESTIC VIOLENCE

O. Stepanchenko

The article discusses the problematic issues of investigating crimes related to domestic violence. The practice of the Criminal Court of Cassation as part of the Supreme Court regarding the concept of systematic domestic violence is analyzed. Some features of the interrogation of victims of domestic violence, namely women and minors, are revealed. It is proposed to change Part 1 of Art. 354 of the Criminal Code of Ukraine, making the presence of a psychologist mandatory during the interrogation of a minor witness or victim. Recommendations for optimization of the process of investigation and prevention of the specified crime are proposed. A systematic analysis of domestic legislative acts, specialized literature, as well as expert practice, made it possible to make separate proposals for improving the theoretical and legal foundations for the investigation of crimes related to domestic violence.

The need to review the current legislation of Ukraine for the presence of measures provided for by the Budapest and Istanbul Conventions, and to enshrine at the legislative level the concept and responsibility for domestic cyber-violence was emphasized.

Key words: domestic violence, investigation, evidence, systematicity, victim, interrogation, domestic cyber violence.